

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

5.1 2.e Woo

T 06 5.1 2.e Woo

5.1 2.e Woo@minlnv.nl

Ons kenmerk

DGA-PAV / 19244412

Uw kenmerk

Bijlage(n)

1

Datum

Betreft Stand van zaken diverse onderwerpen gewasbescherming

Geachte voorzitter,

Ik informeer u hierbij over de stand van zaken van een aantal onderwerpen op het gebied van gewasbescherming.

Buiten reikwijdte verzoek

[Redacted content]

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

¹ Agrodīs, Artemis, Ctgb, Cumela, Fedecom, LTO Nederland, Natuur en Milieu, Nefyto, NVWA, Plantum, UvW, VEWIN, IenW

Buiten reikwijdte verzoek

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte verzoek

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikw jdte verzoek

Ons kenmerk
DGA-PAV / 19244412

[Redacted content]

[Redacted content]

Buiten reikwijdte verzoek

Ons kenmerk
DGA-PAV / 19244412

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Omwonenden

Ik stuur u hierbij het rapport 'Uitgesproken'. De provincies Drenthe en Overijssel, de Vereniging Drenthse Gemeenten (VDG) en het ministerie van LNV hebben gezamenlijk opdracht gegeven voor dit verkennend onderzoek om beter inzicht te krijgen in de problematiek rond het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de zorgen daarover van omwonenden. De onderzoekers hebben gesprekken gevoerd met telers, omwonenden en organisaties. De titel van het rapport is verschillend uitlegbaar, maar betekent voor mij dat wij nog niet zijn uitgesproken. De uitkomsten bevatten handvatten voor een vervolg. Op 11 oktober jl. heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de beide provincies, VDG en LNV, waarbij is afgesproken om gezamenlijk invulling te geven aan het vervolg met een gebiedsgerichte aanpak. Zoals ik ook aangaf in mijn brief van 7 oktober jl. zou hierbij bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan initiatieven om telers te stimuleren perceel(akker)randen anders in te richten en/of zoveel mogelijk te vrijwaren van bespuitingen met gewasbeschermingsmiddelen, of aan versnelde implementatie van technieken om emissies bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. De provincie en de VDG hebben de regie, dat ik zal faciliteren ingebed in het uitvoeringsprogramma van de Toekomstvisie gewasbescherming 2030, naar weerbare planten en teeltsystemen.

Bijenrichtsnoer

Op 7 oktober heb ik u geïnformeerd over het plan van aanpak van EFSA tot herziening van het bijenrichtsnoer en het EFSA-verzoek uit september aan het Ctgb (en andere risicobeoordelende instanties van de EU-lidstaten) om schriftelijk te reageren op de onderdelen waar de Europese Commissie om herziening had gevraagd (Kamerstuk 27858, nr. 484). De risicobeoordelende instanties in lidstaten zijn inmiddels door EFSA wederom verzocht te reageren. In dit geval zijn zij gevraagd om te reageren op de methodiek die nodig is om de achtergrondsterfte van bijen en hommels te kunnen bepalen. Het Ctgb heeft inmiddels een gecombineerde reactie van Ctgb, WUR en RIVM toegestuurd aan EFSA en deze wordt wederom op de website van het Ctgb geplaatst.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de Europese Commissie een voorstel voor een gefaseerde implementatie van het bijenrichtsnoer in voorbereiding heeft maar dat de benodigde interne procedures niet voor het komend SCoPAFF-overleg van 21/22 oktober zijn afgerond. De Europese Commissie streeft er naar om besluitvorming in het SCoPAFF-overleg op 5/6 december 2019 te laten plaatsvinden. Ik zal u separaat informeren over de voorgenomen standpunten in het SCoPAFF van 21/22 oktober van de voorstellen die wel ter stemming worden voorgelegd.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit